

[illegible]

Razem w roku: 275													
Zakład Chemii Klinicznej	30				60							185	
<p>Cele kształcenia: Nauka w zakresie diagnostyki laboratoryjnej ma przygotować Studentów do pracy w laboratoriach medycznych.</p> <p>Celem kształcenia jest nabycie wiedzy i umiejętności praktycznych. W tym:</p> <ul style="list-style-type: none"> - nabycie umiejętności zbiorczej interpretacji wyników badań laboratoryjnych z zakresu analityki ogólnej, chemii klinicznej, hematologii i mikrobiologii dla wykrywania i rozpoznania różnicowego stanów chorobowych oraz monitorowania choroby i procesu leczenia - nabycie umiejętności posługiwania się profilami, schematami i algorytmami postępowania w ocenie wybranych stanów klinicznych - nabycie umiejętności tworzenia paneli narządowych przydatnych w badaniach przesiewowych i diagnostycznych zaburzeń narządowych i układowych <p>Celem kształcenia jest również nabycie umiejętności praktycznych w zakresie:</p> <p>wykonywania badań, formułowania wyniku badania i interpretacji badań objętych tematyką ćwiczeń.</p>													
Macierz efektów kształcenia dla modułu/przedmiotu w odniesieniu do metod weryfikacji zamierzonych efektów kształcenia oraz formy realizacji zajęć:													
Numer efektu kształcenia przedmiotowego	Numer efektu kształcenia kierunkowego	Student, który zaliczy moduł/przedmiot wie/umie/potrafi				Metody weryfikacji osiągnięcia zamierzonych efektów kształcenia (formujące i podsumowujące)			Forma zajęć dydaktycznych <i>** wpisz symbol</i>				
W 01	K_W05	Wymienia metody laboratoryjnej oceny zaburzeń narządowych i układowych				Kolokwium Egzamin teoretyczny			WY, CL				
W 02	K_W20	Uzasadnia rolę badań laboratoryjnych w rozpoznawaniu, monitorowaniu, rokowaniu i profilaktyce zaburzeń narządowych i układowych oraz kryteria doboru tych badań i zasady ich wykonywania.				Kolokwium Egzamin teoretyczny			WY, CL				
W 03	K_W21	Uzasadnia wskazania do poszerzania diagnostyki laboratoryjnej w wybranych				Kolokwium Egzamin			WY, CL				

		stanach chorobowych.	teoretyczny	
W 04	K_W23	Wyjaśnia kliniczne aspekty zaburzeń metabolicznych oraz metody laboratoryjnej oceny procesów metabolicznych w aspekcie mechanizmów rozwoju i przebiegu choroby.	Kolokwium Egzamin teoretyczny	WY, CL
W 05	K_W24	Wyjaśnia teoretyczne i praktyczne aspekty prób czynnościowych oraz ich znaczenie dla rozpoznawania, diagnostyki różnicowej, monitorowania przebiegu choroby i oceny efektów leczenia w różnych stanach klinicznych.	Kolokwium Egzamin teoretyczny	WY, CL
W 06	K_W41	Posiada znajomość zasad interpretacji wyników badań laboratoryjnych w celu różnicowania stanów fizjologicznych i patologicznych.	Kolokwium Egzamin teoretyczny	WY, CL
U 01	K_U01	Potrafi wyjaśnić zleceńdawcy badań wpływ czynników przedanalizacyjnych na jakość wyników badania oraz uzasadnić konieczność ponownego pobrania materiału.	Obserwacja pracy Studenta Egzamin teoretyczny	WY, CL
U 02	K_U03	Potrafi przedstawić informacje potrzebne pacjentowi do właściwego przygotowania do pobrania materiału.	Egzamin teoretyczny	WY, CL
U 03	K_U09	Umie określić przydatność diagnostyczną badania laboratoryjnego.	Egzamin teoretyczny	WY, CL
U 04	K_U30	Potrafi zaplanować strategię poszerzenia diagnostyki o testy potwierdzające i specjalistyczne.	Obserwacja pracy Studenta Egzamin teoretyczny	WY, CL

U 05	K_U31	Potrafi ocenić spójność zbiorczych wyników badań z zakresu medycyny laboratoryjnej w odniesieniu do określonej patologii lub jednostki chorobowej.	Egzamin teoretyczny	WY, CL
U 06	K_U35	Potrafi rozwiązywać problemy diagnostyczne w różnych dziedzinach medycyny laboratoryjnej z wykorzystaniem współczesnych źródeł informacji	Egzamin teoretyczny	WY
U 07	K_U37	Potrafi przewidzieć wpływ choroby i określonego postępowania na wyniki badań laboratoryjnych.	Egzamin teoretyczny	WY
K 01	K_K01	Student rozumie, że ze względu na postęp metodyczny i zmiany w zaleceniach organizacji krajowych i międzynarodowych konieczne jest stałe aktualizowanie posiadanej wiedzy	Obserwacja postawy Studenta	WY, CL
K 02	K_K02	Potrafi pracować w grupie przyjmując w niej różne role	Obserwacja postawy Studenta	CL
K 03	K_K05	Potrafi dbać o bezpieczeństwo własne i kolegów w pracowni biochemicznej	Obserwacja postawy Studenta	CL

** WY - wykład; SE - seminarium; CA - ćwiczenia audytoryjne; CN - ćwiczenia kierunkowe (niekliniczne); CK - ćwiczenia kliniczne; CL - ćwiczenia laboratoryjne; CM - ćwiczenia specjalistyczne (mgr); CS - ćwiczenia w warunkach symulowanych; LE - lektoraty; zajęcia praktyczne przy pacjencie - PP; WF - zajęcia wychowania fizycznego (obowiązkowe); PZ- praktyki zawodowe; SK - samokształcenie, EL- E-learning.

Proszę ocenić w skali 1-5 jak powyższe efekty lokują państwa zajęcia w działach: przekaz wiedzy, umiejętności czy kształtowanie postaw:

Wiedza: 5

Umiejętności: 4

Kompetencje społeczne: 2

Nakład pracy studenta (bilans punktów ECTS):

Forma nakładu pracy studenta

(udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie itp.)

Obciążenie studenta (h)

1. Godziny kontaktowe:	90
2. Czas pracy własnej studenta (samokształcenie):	185
Sumaryczne obciążenie pracy studenta	275
Punkty ECTS za moduł/przedmiotu	11
Uwagi	
Treść zajęć: (proszę wpisać hasłowo tematykę poszczególnych zajęć z podziałem na formę zajęć dydaktycznych, pamiętając, aby przekładała się ona na zamierzone efekty kształcenia)	
Wykłady <ol style="list-style-type: none"> 1. Laboratoryjna diagnostyka medyczna w procesie diagnozy i leczenia - interpretacja wyników badań. 2. Zjawisko autoagresji, choroby tkanki łącznej, choroby reumatoidalne – etiologia, testy laboratoryjne przydatne w procesie diagnozy lekarskiej 3. Wpływ przytarczyc na zaburzenia gospodarki wapniowo-fosforanowej 4. Choroby tarczycy – etiologia , testy laboratoryjne przydatne w procesie diagnozy lekarskiej 5. Choroby przysadki mózgowej – etiologia, testy laboratoryjne przydatne w procesie diagnozy lekarskiej 6. Choroby nadnerczy - etiologia, testy laboratoryjne przydatne w procesie diagnozy lekarskiej 7. Testy laboratoryjne przydatne w diagnostyce choroby nowotworowej 8. Testy laboratoryjne stosowane w diagnozie i leczeniu pacjentów w Oddziale Intensywnej Terapii. 9. Terapia monitorowana, przykładowe metody oznaczania leków w materiale biologicznym Rola pierwiastków śladowych w rozwoju wybranych etiopatologii	
Ćwiczenia <ol style="list-style-type: none"> 1. Diagnostyka laboratoryjna funkcji nerek. Biomarkery uszkodzenia nerek. 2. Oznaczanie klirensu endogennej kreatyniny. Przypadki kliniczne chorób nerek. 3. Oznaczanie klirensu kwasu p-aminohipurowego. 4. Centrum Dializ „Fresenius”, omówienie przypadków klinicznych. Hemodializa. Dializa otrzewnowa. 5. Oznaczanie stężenia 17-hydroksysteroidów w moczu dobowym. 6. Oznaczanie stężenia 17-ketosteroidów w moczu dobowym. 7. Oznaczanie stężenia kwasu wanilinomigdałowego w moczu dobowym. 8. Oznaczanie stężenia kwasu indoloctowego w moczu dobowym. 9. Oznaczanie stężenia prolaktyny. Kliniczna interpretacja wyników. Uniwersyteckie Centrum Diagnostyki Laboratoryjnej, Centralne Laboratorium Analityczne – Borowska 213. 10. Oznaczanie serotoniny w moczu. Prokalcytonina - marker diagnostyczny. Dział Diagnostyki Laboratoryjnej. Centralne Laboratorium Analityczne. ul. Pasteura 2 11. Badania przyłóżkowe. Współczesne testy POCT. Nadzór nad badaniami POCT. Wpływ leków na wyniki badań laboratoryjnych.	
Literatura podstawowa: <ol style="list-style-type: none"> 1. Dembińska-Kieć A, Naskalski J Solnica B: Diagnostyka laboratoryjna z elementami biochemii klinicznej. Wyd. IV, Elsevier Urban & Partner, Wrocław 2017 2. Solnica B. (Red.): Diagnostyka laboratoryjna. Wyd. I, PZWL, Warszawa 2014 3. Scott MG, Gronowski AM, Eby CS: Tietz Medycyna Laboratoryjna w praktyce. Przypadki kliniczne, tom I, tom II (wyd. 1 polskie pod red. M. Woźniaka), MedPharm Polska, 2014	
Literatura uzupełniająca i inne pomoce:	

<p>1. Gajewski P, Szczeklika A, Interna Szczeklika 2017 Podręcznik chorób wewnętrznych Wyd. 8, Medycyna Praktyczna, Kraków 2017</p> <p>2. Price PP, Christenson RH (Red.): Medycyna laboratoryjna oparta na dowodach naukowych. MedPharm Polska, Wrocław 2011</p> <p>3. Czasopisma fachowe: Diagnostyka Laboratoryjna, Badanie i Diagnoza.</p>
<p>Wymagania dotyczące pomocy dydaktycznych: (np. laboratorium, rzutnik multimedialny, inne...)</p> <p>Laboratorium wyposażone w spektrofotometrię, analizator biochemiczny, wirówki laboratoryjne, chłodziarkę, drobny sprzęt laboratoryjny;</p> <p>Sala seminaryjna/wykładowa wyposażona w rzutnik multimedialny.</p>
<p>Warunki wstępne: (minimalne warunki, jakie powinien student spełnić przed przystąpieniem do modułu/przedmiotu)</p> <p>Ukończenie i zaliczenie kursów: biochemii klinicznej, analityki ogólnej, chemii klinicznej.</p>
<p>Warunki uzyskania zaliczenia przedmiotu: (określić formę i warunki zaliczenia zajęć wchodzących w zakres modułu/przedmiotu, zasady dopuszczenia do egzaminu końcowego teoretycznego i/lub praktycznego, jego formę oraz wymagania jakie student powinien spełnić by go zdać, a także kryteria na poszczególne oceny)</p> <p>Warunkiem zaliczenia ćwiczeń i dopuszczenia do egzaminu jest aktywne uczestnictwo w zajęciach i uzyskanie pozytywnej oceny z wszystkich kolokwium. Na każdym ćwiczeniu praktycznym student przygotowuje pisemny raport z wykonanego zadania, który musi przedstawić do zaliczenia prowadzącemu. Obecność na wykładach i ćwiczeniach laboratoryjnych reguluje obowiązujący regulamin studiów. W przypadku nieobecności studentów z powodu dni/godzin rektorskich/dziekańskich zajęcia zostaną odrobione w innym terminie (po wcześniejszym ustaleniu prowadzącego ze studentami) lub studenci wykonają dodatkową, indywidualną pracę z tematyki obowiązującej na opuszczonych zajęciach w ramach samokształcenia. Usprawiedliwiona nieobecność studenta musi zostać odrobiona na ćw. odróbkowych.</p> <p><u>Kolokwium</u> z danego zagadnienia obejmuje treści omawiane na wykładach i ćwiczeniach oraz w podanej literaturze. Kolokwium w I terminie jest przeprowadzane na ćwiczeniach w terminach podanych na planie ćwiczeń. Wyniki kolokwium są wywieszane na tablicy ogłoszeń w terminie do 5 dni roboczych. W przypadku uzyskania oceny negatywnej lub nieobecności na I terminie należy zaliczyć materiał w II terminie w ciągu dwóch tygodni od momentu ogłoszenia wyników w czasie wyznaczonych godzin konsultacyjnych lub w terminie ustalonym wspólnie z nauczycielem. W razie niezaliczenia jednego lub więcej kolokwium student ma prawo do przystąpienia do kolokwium zaliczeniowego, obejmującego odnośny materiał. Kolokwia są przeprowadzane w formie pisemnej. Zagadnienia, które miały być omówione w terminach przewidzianych planem zajęć, a w których ogłoszono dni/godziny rektorskie/dziekańskie również obowiązują na kolokwium i egzaminie. Prowadzący udostępniają studentom materiały na odnośne tematy, a ponadto studenci uzupełniają wiedzę w oparciu o zalecaną literaturę. Kolokwia są przeprowadzane w formie pisemnej (2 pytania problemowe). Odpowiedź na każde pytanie jest punktowana (0-5 punkty). Aby uzyskać zaliczenie kolokwium należy uzyskać co najmniej 6 punktów.</p> <p>Egzamin z diagnostyki laboratoryjnej jest egzaminem teoretycznym.</p>

<p>Warunkiem dopuszczenia do egzaminu jest uzyskanie zaliczenia z ćwiczeń.</p> <p>Egzamin teoretyczny składa się z części pisemnej problemowej (3 pytania) oraz części testowej (20 pytań jednokrotnego wyboru) z zakresu materiału wykładów i ćwiczeń.</p> <p>Poszczególne pytania oceniane są w skali punktowej: problemowe (od 0-5 pkt.), testowe (0,25 pkt.).</p> <p>Końcowa ocena jest zależna od liczby uzyskanych punktów.</p>	
Ocena:	Kryteria oceny: (tylko dla przedmiotów/modułów kończących się egzaminem,)
Bardzo dobra (5,0)	Student spełnia kryteria oceny ponad dobrej oraz proponuje algorytmy diagnostyczne w oparciu o wiedzę na temat patofizjologii i możliwych powikłań różnych stanów patologicznych objętych programem diagnostyki laboratoryjnej, śledzi postęp metodyczny i zalecenia odpowiednich organizacji i towarzystw krajowych i międzynarodowych, w oparciu o które aktualizuje posiadaną wiedzę. Student otrzymuje 19,25 – 20 punktów z przedmiotu.
Ponad dobra (4,5)	Student spełnia kryteria oceny dobrej oraz potrafi przewidzieć wpływ choroby i określonego postępowania na wyniki badań laboratoryjnych oraz rozwiązywać problemy diagnostyczne w różnych dziedzinach medycyny laboratoryjnej z wykorzystaniem współczesnych źródeł informacji. Student otrzymuje 18,25 – 19,00 punktów z przedmiotu.
Dobra (4,0)	Student spełnia kryteria oceny dość dobrej oraz potrafi wyjaśnić mechanizmy prowadzące do zmian poszczególnych parametrów w przebiegu stanów chorobowych objętych programem przedmiotu, umie określić przydatność diagnostyczną badania laboratoryjnego, potrafi zaplanować strategię poszerzenia diagnostyki o testy potwierdzające i specjalistyczne, potrafi ocenić spójność zbiorczych wyników badań z zakresu medycyny laboratoryjnej w odniesieniu do określonej patologii lub jednostki chorobowej. Student otrzymuje 16,25 - 18,00 punktów z przedmiotu.
Dość dobra (3,5)	Student spełnia kryteria oceny dostatecznej oraz wyjaśnia znaczenie badań stosowanych w diagnostyce stanów chorobowych objętych programem przedmiotu i zna obowiązujące kryteria diagnostyczne, wyjaśnia teoretyczne i praktyczne aspekty prób czynnościowych oraz ich znaczenie dla rozpoznawania, diagnostyki różnicowej, monitorowania przebiegu choroby i oceny efektów leczenia w różnych stanach klinicznych, potrafi wyjaśnić zleceńodawcy badań wpływ czynników przedanalitycznych na jakość wyników badania oraz uzasadnić konieczność ponownego pobrania materiału. Student otrzymuje 14,25 - 16,00 punktów z przedmiotu.
Dostateczna (3,0)	Student zna potrafi wymienić zasady i sposoby pobierania materiału do poszczególnych rodzajów badań, potrafi wymienić badania laboratoryjne stosowane w diagnostyce zaburzeń narządowych, wymienia nazwy rutynowych metod oznaczeń poszczególnych parametrów, potrafi przygotować raport wyniku dla pacjenta, zna pojęcia opisujące wiarygodność diagnostyczną testu. Student otrzymuje 12,25–14,00 punktów z przedmiotu.

Nazwa i adres jednostki prowadzącej moduł/przedmiot, kontakt: tel. i adres email

Katedra Analityki Medycznej, Zakład Chemii Klinicznej
Wydział Farmaceutyczny z Oddziałem Analityki Medycznej
Uniwersytet Medyczny im. Piastów Śląskich we Wrocławiu
ul. Borowska 211A; 50-556 Wrocław
tel. 71 784 06 29, fax 784 00 54;
email: iwona.bil-lula@umed.wroc.pl

Koordinator / Osoba odpowiedzialna za moduł/przedmiot, kontakt: tel. i adres email

Anna Krzywonos-Zawadzka, dr n. farm.,
tel. 71 784 06 24,
anna.krzywonos-zawadzka@umed.wroc.pl

Wykaz osób prowadzących poszczególne zajęcia: Imię i Nazwisko, stopień/tytuł naukowy lub zawodowy, dziedzina naukowa, wykonywany zawód, forma prowadzenia zajęć .

Mieczysław Woźniak, prof. dr hab., dziedzina naukowa: diagnostyka laboratoryjna/biochemia kliniczna, zawód: diagnosta laboratoryjny - wykłady

Iwona Bil-Lula, dziedzina, dr hab. n. farm., naukowa: diagnostyka laboratoryjna/biochemia kliniczna, zawód: diagnosta laboratoryjny – wykłady

Jolanta Stacherzak-Pawlik, dr n. farm., diagnostyka laboratoryjna, biochemia kliniczna, diagnosta laboratoryjny, ćwiczenia

Marta Banaszkiewicz, mgr, dziedzina naukowa: diagnostyka laboratoryjna/biochemia kliniczna, zawód: diagnosta laboratoryjny, nauczyciel akademicki, forma zajęć: ćwiczenia

Agnieszka Olejnik, mgr, dziedzina naukowa: diagnostyka laboratoryjna/biochemia kliniczna, wyk. zawód: diagnosta laboratoryjny, doktorant, forma zajęć: ćwiczenia

Data opracowania sylabusu

14.06.2018 r.

Sylabus opracował(a)

Jolanta Stacherzak-Pawlik
Anna Krzywonos-Zawadzka

Podpis Kierownika jednostki prowadzącej zajęcia

.....

Podpis Dziekana właściwego wydziału

.....